

Nej till NATO **nytt**

organ för Föreningen Nej till NATO • november 2016

innehåll

NATO vännernas Pyrrhusseger

Sverige efter världlandsavtalet.
Krönika över utvecklingen.

sidan 3

Förhandlingar om kärnvapen-
förbud

I FN röstade igenom en reso-
lution om kärnvapenförbud.
Hur ställde sig Sverige?

sid 4

Premiär för världlandsavtalet

Världlandsavtalet har drivits
igenom. I september nästa år
kommer den stora militäröv-
ningen Aurora 17. Det kommer
att bli generalrepetitionen av
Världlandsavtalet.

sid 6

Bakom Donald Trump: konserva-
tiva NATO kritiker

Donald Trump har förklarat att
NATO är föråldrat. Man kan
fråga sig var han hämtade sina
idéer ifrån.

sid 6-7

Aktiviteter och kontakter

Vad planerar vi att göra och
vilka kan man kontakta runtom
i landet?

sid 8-9

Redaktör: Klas Sandberg

I redaktionen: Klas Sandberg, Britta
Ring, Inger Blomstrand, Marilyn Bar-
den.

Ansvarig utgivare: Staffan Ekbohm.

Kontakt: red@nejtillnato.se

www.nejtillnato.se
e-post: info@nejtillnato.se
Kontakt: 070-722 76 22

Vi bildar Riksförening

Vi har arbetat som aktionsgrupp sedan årskiftet 2014-15. Nu blir vi förening istället.

Beslutet fattades vid ett möte i Göteborg den 15 oktober med representanter från hela landet. Plattform och

stadgar antogs.

Revisor tillsattes. En riksstyrelse på 11 personer är vald och har börjat arbeta.

NATO-anhängarnas Pyrrhuseger

"Vi behöver kärnvapenparaplyet". Därför borde Sverige inte rösta för en FN-resolution om kärnvapenförbud. Det var ett riktigt besked från Liberalerna. Moderaterna oroade sig för att detta skulle äventyra Sveriges möjligheter att samarbeta med NATO.

Det är höst 2016. Världlandsavtalet mellan Sverige och NATO är antaget. På pappret var det en framgång för NATO-vännerna och för försvarsminister Hultqvist.

Men man kan också notera en viktig sak: det var inte den sortens framgång som de hoppades på.

Man kan vara tämligen säker på att de politiker, tjänstemän, stabsofficerare och "säkerhetspolitiska experter", som under de senaste tjugo åren manövrerat Sverige allt närmare militäralliansen, snarast hoppades på att världlandsavtalet skulle antas med en gäsning från allmänna opinionens sida som ytterligare ett rutinärendande, att hela processen skulle rulla på i skymundan med det ena samarbetsavtalet efter det andra mellan Sverige och NATO, till dess att Sverige vaknade upp en dag till beskedet att nu var medlemskapet ett faktum.

Istället tvingades NATO-anhängarna till en stor offentlig strid under våren för sitt världlandsavtal. En strid som de inte räknat med, som de inte ville ha och inte

var beredda på. Bara det faktum att de tvingades utkämpa den var i sig en motgång. Det som skulle ha smugits igenom har istället trillat fram sprattlande i offentlighetens kallas ljus inför den allmänna opinionen. Den allmänna opinionen stirrar på vad Sveriges säkerhetspolitiska elit totat ihop och känner helt klart ingen entusiasm. Massmedia har tvingats nämna problemet då och då.

Utåt står Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Liberalerna, Centerpartiet och Moderaterna bakom världlandsavtalet. Bara Vänsterpartiet är mot.

Sverigedemokraterna är det ingen som vet var de står. Det ser ut som en solid front för världlandsavtal och fortsatt NATO-anpassning.

Det är det inte.

I praktiken måste S, Mp och C kämpa med en växande våg av missnöje från sina egna gräsrotter. Under våren 2016 tog exempelvis de tre största Socialdemokratiska partidistrikten motioner mot världlandsavtalet. (Skånes, Göteborgs och Stockholms arbetarekommun.) Inför den socialdemokratiska partikongressen i april 2017 finns ett växande antal motioner mot NATO-anslutning.

Den socialdemokratiska partiledningen har svarat med att å ena sidan driva igenom världlandsavtalet under försäkringar om att det är förträffligt, å den andra gett en rad nervösa bedyranden om att

Sverige inte, VERKLIGEN INTE kommer att ansöka om NATO-medlemskap. Det möter å andra sidan ett växande missnöje från moderater och liberaler. Därmed hotar ju dörren för det hett efterlängtade NATO-medlemskapet att stängas. Kolumnisten Per T Ohlsson klagade i Sydsvenskan över "...att regeringen inte vill diskutera ett svenskt medlemskap i NATO", (Sydsvenskan 16 sept 2016). Per T Ohlsson varnade också sina meningsfränder: det är ett allvarligt misstag att tro att det går att driva igenom Svensk NATO-anslutning om Socialdemokraterna är mot hävdade han. Per T Ohlsson förordar nu istället att man återgår till att i tysthet manövrera Sverige allt närmare NATO genom en mängd små överenskommelser.

Undra på att FN-resolutionen mot kärnvapen är lika välkommen som en sten i skon för NATO:s svenska anhängare. De hade hoppats på ett allt smidigare svenskt samarbete med militäralliansen. Ett Sverige som aktivt motsätter sig kärnvapen och kanske rentav inför förbud mot kärnvapen på sitt territorium passar inte in i den ekvationen. Samtidigt är det vanvettigt svårt att gå ut offentligt med att man motsätter sig ett kärnvapenförbud.

NATO-vännerna hamnar nu titt som tätt i omöjliga lägen i den offentliga debatten.

Klas Sandberg

Stormöte

Föreningen Nej till NATO i Stockholm, möts för att diskutera kommande verksamhet.

Tid: tisdag 13 december, kl 18:00

Plats: Tegelviksgatan 40, Stockholm

USA stationerar marinsoldater i Norge

USA har begärt och fått den norska regeringens medgivande att placera 330 marinsoldater på norsk mark i ett militärt övnings- och tränings-samarbete. De ska öva tillsammans med norsk militär men eventuellt även med militär från andra länder. Utplaceringen inleds i början av nästa år och ska utvärderas i slutet av året. Placeringen är i Vaernäs, Nord-Trøndelag fylke.

Norge tillåter inte fast stationering av utländsk militär på norskt territorium, men det är inte aktuellt eftersom de amerikanska styrkorna ska rotera, det vill säga rutinmässigt bytas ut. Den norska försvarsministern betyder enligt den norska radion att det inte är fråga om att upprätta en amerikansk bas, men regeringen är oenig.

– Man borde hellre bidra till att lugna ner den ryska björnen. Vi borde sätta våra nationella intressen först, och jag är osäker på om USA och Norge har gemensamma intressen här, säger Christian Tybring-Gjedde, talesman för Fremskrittspartiet, till NRK.

Även oppositionspartierna är kritiska.

Britta Ring

FN startar förhandlingar om kärnvapenförbud

FN:s generalförsamling har sagt ja till en resolution om förhandlingar om ett förbud mot kärnvapen, som ska inledas nästa år. Resolutionen fick 123 röster för, 38 emot och 16 nerlagda. Av säkerhetsrådets permanenta medlemmar röstade fyra emot: USA, England, Frankrike och Ryssland. Kina lade ner sin röst. Natoländerna röstade emot, bland dem Norge och Danmark, utom Holland som lade ner sin röst. Även Finland lade ner sin röst. Här framstod Sveriges ja som en hoppgivande kontrast och ett symboliskt utropstecken. Detta händer samtidigt som Sverige ska träda in som tillfällig medlem i säkerhetsrådet. Där kommer Margot Wallströms skicklighet att sättas på avgörande prov.

Det är egentligen skandalöst att någon enda stat, speciellt en stormakt med egna kärnvapen, röstar emot ett avtal om kärn-

vapenförbud, när de hela tiden har bedyrat sitt stöd till kärnvapenedrustning. Och hur kan Danmarks och Norges regeringar förklara sitt nej inför sina medborgare? Och Finland sin nerlagda röst? Hur som helst visar omröstningen att Margot Wallström och generalförsamlingens majoritet kan vänta sig ett hårt motstånd från mäktiga staters regeringar. Är det alls möjligt att sluta ett avtal om kärnvapenförbud om kärnvapenstaterna säger nej?

Vi vet att opinionen i vårt land avskyr kärnvapen. Det gäller att väcka en stark opinion till Margot Wallströms stöd bland alla människor som längtar efter att världen äntligen får ett kärnvapenförbud. Nu finns också krav om förbud mot införsel av kärnvapen på svensk mark och en kärnvapenfri zon i Europa, bland annat i en riksdagsmotion från Vänsterpartiet.

Britta Ring

NATO-toppmötet: avskräckning och osäkerhet

Samsäkerhet eller gemensam säkerhet. Det är motsatsparet som kom ut ur NATO:s toppmöte och ett alternativt möte i Warszawa den 8 - 9 juli. De står för två säkerhetspolitiska motpoler. Detta enligt Ingela Mårtensson, Kvinnor för freds representant i det alternativa mötet, som samlade cirka 150 deltagare från 18 länder. Arrangör var det internationella nätverket No to War – No to NATO.

Natotoppmötet resulterade i en slutkommuniké om att organisationens syfte är kooperativ säkerhet eller samsäkerhet, det vill säga säkerhet för Natos medlemmar och osäkerhet för alla som alliansen inte gillar. Det alternativa mötet ville i stället skapa en gemensam säkerhet enligt den traditionella svenska säkerhetspolitiken, formulerad av Palmekommissionen i början av 1980-talet. Den innebär fredlig

lösning av konflikter genom diplomati, samtal, förhandlingar och medling, säkerhet för alla parter i en konflikt.

NATO satsar på "trovärdig avskräckning" med en mix av kärnvapen, konventionella vapen och missilförsvar. USA har placerat ut kärnvapen i fem Natoländer, Tyskland, Belgien, Italien, Nederländerna och Turkiet.

Inställningen till kärnvapenedrustning är kylig: "Vi beklagar att villkoren för att uppnå nedrustning inte är gynnsamma idag", heter det i toppmötets slutkommuniké. I Sveriges värdlandsavtal med Nato sägs att det ska överensstämja med NATO:s doktrin. Det finns inget förbehåll i avtalet och heller ingen lag eller bestämmelse som förbjuder införande av kärnvapen på svensk mark.

Britta Ring

Norskt rymdspionage ämne för unik konferens i Vadsø

”**Spionbasen**” heter en bok om NATO-landet Norges roll i USA:s rymdförsvaret av Bård Wormdal, journalist anställd vid NRK, den norska radion. Idag förs alla krig via rymden och i Pentagon prioriteras utbyggnaden av den militära rymdkapaciteten oavsett vad presidenten heter. Norge har ett strategiskt läge med gräns mot Ryssland i norr och sina markstationer för satelliter på Svalbard.

Bård Wormdal har grävt i den hemliga underrättelseverksamheten som strider mot norsk lag och internationella avtal om Svalbard som ett område reserverat för enbart fredlig verksamhet. I Vardø, längst upp i norr vid havet några mil från Ryssland, har USA placerat en av världens kraftfullaste radaranläggningar, Globus II, ett brott mot ABM-avtalet från 1972, som förbjöd utplacering av sådan utrustning nära andra stormakters gränser. Den kan användas vid ett första slag med kärnvapen.

Bård Wormdal har länge, bland annat med sina böcker – den första hette ”Satellitkrigen” – försökt dra igång en offentlig debatt om Norges strategiska roll i uppbyggnaden mot Ryssland. I oktober arrangerades på hans initiativ en unik internationell tvådagarskonferens ”Militär underrättelseverksamhet som en demokratins blinda zon: - Globala, regionala och lokala perspektiv” i Vadsø, Bård Wormdals egen hemtrakt nära Vardø-basen. Arrangörer var Norges Arktiska Universitet, Barents Press Norge, Barents Press Ryssland, Norska Pen och Formid-

lingskraft AS. Agneta Norberg, ordförande i Sveriges Fredsråd, var där:

- Konferensen var den första i sitt slag och mycket representativ, med omkring hundra deltagare från både USA och Ryssland plus flera andra länder. Den inleddes av två professorer, Lev Voronkov från Moskvas statliga institut för internationella frågor, om den ökande spänningen i nordområdena, fokus för en konflikt mellan USA och Ryssland, och George Lewis, seniorforskare vid Cornell University, USA, om Vardøradarns räckvidd, betydelse och möjliga samband med ett kärnvapenkrig. En ny radar ska stå klar till 2020, ytterst provocerande för Ryssland.

- En av de intressantaste föreläsningarna hölls av Tone Bleie vid Norges Arktiska Universitet om den nya osäkerhetsarkitekturen och den liberala demokratins bortvittring.

Har myndigheterna rätt att ljuga? frågade Anders Hellebust, f d anställd vid underrättelsetjänsten. Om Norge som spionbas – dilemma för säkerheten talade professor Hallvard Tjelmeland, Oslo Universitet. För övrigt, påpekade Agneta, deltar även Sverige i rymdspioneriet, bland annat genom Esrange i Kiruna, världens största nerladdningsstation för satelliter.

Läs mer om konferensen på hemsidan www.etterretningskonferansen.com!

Britta Ring

C 17 Globemaster på Haiti. Foto: Marco Nilsson/Försvarsmakten

Jätteflygplan landade på Ärna

Den 6 september landade ett gigantiskt flygplan på Ärna flygplats utanför Uppsala, med en vingyta på 353 kvadratmeter, en högsta startvikt på 265 ton och en höjd på 17 meter. Planet var ett transportplan, en fyrmotorig C-17 Globemaster, som Sverige äger tillsammans med Finland och elva NATO-länder. Under fyra dygn hade Försvaret bedrivit flygstridsövningar i Uppsalaområdet och nu skulle manskap och utrustning från övningen flygas till Luleå.

Aldrig tidigare har ett så stort flygplan kunnat landa på Ärna. Flygplatsen har de senaste åren byggts ut och fått en modern infrastruktur.

NATO-bas på Gotland?

Stridsgrupp på Gotland Foto: Jesper Sundström/Försvarsmakten

”Det byggprojekt på Tofta skjutfält, en förort till världsarvsstaden Visby, som nu hastas fram, är knappast ett svenskt militärt intresse.

Däremot handlar det med all sannolikhet om en blivande NATO-bas som ökar risken för rysk irritation.

En NATO-bas i Visby ökar också risken för kärnvapengömmor på ön och därmed risken för utplåning av Gotlands befolkning”

(Jan Strömdahl i Medsols, organ för Folkrorelsen mot kärnkraft och kärnvapen, nr 3 2016).

Premiär för värdlandsavtalet

Kanske kommer den stora generalrepetitionen av värdlandsavtalet nästa höst.

Värdlandsavtalet antogs av riksdagen den 25 maj 2016 trots protester bland annat från Nej till NATO. En landsomfattande namninsamling mot värdlandsavtalet resulterade i 43 000 underskrifter.

I september 2017 kommer Sverige att hålla en av de största militära övningarna sedan 1993, Aurora 17. I den planeras mellan 16 000-19 000 man delta. I en informationsfilm om Auroraövningen förklarar ÖB Micael Bydén uttryckligen att ett av syftena med Aurora 17 är att öva tillämpning av värdlandsavtalet.

"Sverige skall kunna ge och ta emot stöd. Det är därför vi övar värdlandsstöd."

Han tillfogar som förklaring att detta *"är en naturlig utveckling för våra internationella samarbeten."*

Vilket närmast ger intrycket av att ett viktigt motiv för den stora Auroramanoövern är just att öva tillämpning av det nya värdlandsavtalet.

Man förhandlar med Finland och med USA för att få dem som deltagare.

Klas Sandberg

Kärnvapen och NATO

Föreläsning och diskussion med Gunnar Westberg, fd ordförande för Läkare Mot Kärnvapen

Tid: Torsdag 17 november, 18:30

Plats: Fair Trade shop, Storgatan 18, Laholm.

Arrangörer: FN-föreningen och Studieförbundet Vuxenskolan.

Bakom Trump: konservativa NATO-kritiker

En konservativ NATO kritiker, Andrew Bacevich, pensionerad överste i USA:s armé, numera prefekt för Bostons universitets institution för internationella relationer. Hans son stupade som soldat i Irak 2007. Fotograf: informations specialist 2nd Class Eric Dietrich/USA:s flotta.

För många av de som satsat hårt på att Sverige skall gå med i NATO hotar ett mardrömsscenario i och med att Donald Trump nu valts till president i USA. Trump har högljutt förkunnat att NATO är föråldrat och antingen borde läggas ner eller organiseras om.

Tänk om det till sist inte finns något NATO att gå med i.

Donald Trump är en betänklig figur, inte tu tal om saken. En demagog och en politisk opportunist med sexistiska och rasistiska inslag. När det kommer till NATO-frågan har Donald Trump i sin tur hämtat sina idéer från en skara konservativa NATO-kritiker i USA som vi här i Sverige sällan hör talas om.

Det finns med andra ord något större än Trump själv bakom hans uttalanden om att NATO är föråldrat. Det finns den här skaran kritiker och de har sagt samma sak i flera år. De är fd Vita huset medarbetare, fd CIA tjänstemän, fd officerare och statsvetare.

Utgångspunkten för konservativa NATO-kritiker som Andrew Bachevich eller Doug Bandow är inte pacifism. Det handlar om amerikansk statsnytta och frågan om hur omfattande åtaganden jorden runt som USA i det långa loppet egentligen orkar med. Det finns tre punkter de brukar trycka på.

Den första är att NATO egentligen inte tjänar något tydligt syfte längre.

"NATO har för länge sedan släppt sin roll som en försvarsallians och istället blivit ett redskap interventioner utanför sitt eget ansvarsområde," ansåg Andrew Bacevich.

För det andra finns frågan om NATO egentligen varit speciellt framgångsrikt i sina internationella interventioner. Sedan det kalla kriget noterades det att: *"[NATO] publicerat tre strategiska koncept. Det har experimenterat med geografisk expansion, det har klåpat i katastrofbistånd och hjälpt till att hålla ordning under de Olympiska spelen. Det har engagerat sig i en mängd partnerskap. Och det har genomfört tre krig: i Kosovo, i Afghanistan och Libyen, med varierande resultat."*

För det tredje: i en debattartikel i Forbes ställs frågan om NATO:s expansion i öst och sydöst egentligen tjänar något vettigt syfte eller om den bara bidrar till att dra in Amerika i ständigt nya konflikter allt längre bort från hemlandet.

Bandow noterar att efter det kalla kriget NATO visserligen vuxit men bara på kartan. Det har INTE fått något nämnvärt

Nej till NATO:s aktiviteter

Nej till NATO:s

tillskott av nya resurser. Nästan alla de nya medlemmarna är relativt små, fattiga och resurssvaga nationer som snarast dränerar USA på pengar och utrustning än att de förstärker. Märk väl: Bandow räknar in både Sverige och Finland i kategorin allierade som är mer av belastning än tillgång.

Han noterar att både Sverige och Finland systematiskt manövrerar sig närmare och närmare militäralliansen men frågar det är för vinst i att ha dem som medlemmar (ur amerikansk synvinkel). Sverige och Finland är visserligen rikare än länder som Montenegro och Litauen men beräknas inte större föra med sig större militära resurser i boet de heller.

"...de båda länderna är här i alla fall större ekonomisk sofistikerad och militär potential. Ändå kommer de, liksom de övriga ansökarländerna snaraste öka Amerikas militära åtaganden utan att erbjuda motsvarande fördelar."

Faktum är att nästan alla konservativa NATO-kritiker i USA pekar just nu ut engagemanget i Östersjöområdet som onödigt och något som inte ger regeringen i Washington annat än risker och kostnader. USA har redan nu militära åtaganden som sträcker sig från Persiska viken till Syd kinesiska sjön. Att *dessutom* vara närvarande i Östersjöområdet ger enligt USA:s konservativa NATO-kritiker inte tillräckligt stort utbyte jämfört med vad det kostar.

Om man då kan säga att det finns en kritik i USA av NATO och dess östutvidgning blir nästa fråga vad det innebär för tanken att Sverige skulle bygga sin säkerhet på just NATO och på att förlita sig på amerikanska ingripanden?

Svaret skulle kunna vara att de politiker, diplomater och stabsofficerare som under tjugo år manövrerat Sverige allt närmare NATO, med det ena avtalet efter det andra kanske ytterst bygger alltsammans på rena glädjekalkyler om att USA för all framtid kommer att ställa upp med obegränsade resurser till vårt försvar.

Klas Sandberg

Allsång och konsert anordnad av Föreningen Nej till NATO och Artister för fred

Medverkande: Stina Bengs, Bengt Hög-

lund Husbandet, Roberto Gonzalez, Gabriella Hansson, Jan Hammarlund, Kaya Ålander, Ingmar Svensson, Maria Blom, Agneta Norberg

Tid: 6 december kl 18:00.

Plats: Teater Tribunalen, Hornsgatan 92, Stockholm

Biljett: 100:- st. Beställ genom att betala via PlusGiro konto 45 32 35-4, Swich – 123 272 31 46. Skriv "Allsång mot NATO" i meddelandefältet *eller* köp biljetter vid entrén till Teater Tribunalen cirka en timme innan föreställningen.

Ett konstigt skäl för att gå med i NATO

NATO-entusiasten: Sverige måste gå med i NATO för att skydda Baltstaterna från Ryssland.

Skeptikern: Håller Ryssland på att erövra Baltikum?

NATO-entusiasten: Nej, men det KAN inträffa.

Skeptikern: Så det är bara något som KAN inträffa? HOTAR ryssarna med att de tänker erövra Baltikum?

NATO-entusiasten: Nej men haka inte upp dig hela tiden. Ryssarna känner sig hotade och kan reagera aggressivt.

Skeptikern: Varför känner ryssarna sig hotade?

NATO-entusiasten: För att Baltstaterna är medlemmar av NATO.

Skeptikern: Varför är baltstaterna med i NATO då?

NATO-entusiasten: För att de känner sig hotade av Ryssland. De har gått med i NATO för att få skydd, för att bli trygga.

Skeptikern: Så baltstaterna är med i NATO? Och det betyder att de är trygga nu?

NATO-entusiasten: Nej. Ryssarna blir oroliga för att NATO har baser nära S:t Petersburg och svarar med att hopa ännu mer trupper på sin sida om gränsen. NATO kan inte heller skydda baltstaterna av geografiska skäl... om inte Sverige går med och de kan använda svenskt territorium.

Skeptikern: Men känner sig inte ryssarna ÄNNU mer hotade om NATO kan använda svenskt territorium då?

NATO-entusiasten: Svensk säkerhetspolitik bestäms inte av Ryssland.

Skeptikern: Men nyss sa du att vi måste ändra svensk utrikes- och säkerhetspolitik på grund av att Ryssland...?

NATO-entusiasten: Haka inte upp dig på vad jag säger hela tiden.

www.nejtillnato.se
e-post: info@nejtillnato.se
Kontakt: 070-722 76 22

Nej till NATO:s kontakter runtom i Sverige

Göteborg: Catharina Östlund, catarina@oestlund.se

Göteborg: Karin Utas Carlsson, karin.utas.carlsson@telia.com

Malmö/Lund: Per Abrahamsson, per@retd.se

Falun/Borlänge: Helge Sonntag, helge@sonntag.se

Norberg: Arne Andersson, over-stock-och-sten@telia.com

Nybro/Färjestaden: Jarl Bulow, Jarl.bulow@telia.com

Växjö: Ulf Nilsson, ulf.nilssonguide@comhem.se

Norrköping: Dan Landewall, dan.landewall@gmail.com

Hälsingborg: Jan Fredriksson, jan.erik.fredriksson@telia.com

Hälsingland: Ubik Mähler, ubik.mahler@gmail.com

Uppsala: Dan Kotka, dan.kotka@spray.se

Visby: Sten Sandberg, stens46@gmail.com

Norrtälje: Bengt Andersson, Bengt.er.andersson@gmail.com

Robertsfors: Östen Andersson, rani12024@hotmail.com

Karlskrona: Ulf Bjeren, ulf@bjeren.se

Luleå: Barbro Midbjer, barbro_midbjer@hotmail.com

Älvsbyn: Lilian Mikaelsson, silbonah@live.se

Stockholm: Staffan Ekbohm, ekbohm.staffan@gmail.com

Kiruna: Eva Jonsson, evannakristin@gmail.com

Östhammar: Inger Blomstrand, inger12595@gmail.com